

ŻYCIE PODLASIA

TYGODNIK SPOŁECZNO-GOSPODARCZY

Redakcja i Administracja: Siedlce, Piłsudskiego 6. Konto P. K. O. Nr. 65.551. Właściciel konta: K.K.O. Siedlce. Na odrocenie zaznaczyć: na rachunek „Życia Podlasia”.
Telefon Nr. 90.

Administracja czynna z wyjątkiem niedziel i świąt od 12—14 codziennie, Wtorki, piątki 12—15. Redaktor przyjmuje wtorki i piątki od g. 12—13.

„Trzeba dopomóc im wyjść na światło”

Konferencja przedstawicieli gmin wiejskich oraz organizacyj rolniczych, działających na terenie wsi, izb rolniczych, organizacji zawodowych i spółdzielczych, kulturalnych i młodzieżowej wiejskiej — w sprawie podniesienia kultury wsi, stała się nie tylko manifestacją sił twórczych chłopów polskich, ale jednocześnie postawiła przed całem społeczeństwem szereg zagadnień pierwszorzędnej znaczenia dla Państwa, jego siły obronnej i jego przyszłości. Tak jest, sprawa zagadnienia kultury wsi przestała być drugorzędny, ubocznym tematem działań społecznych, staje się zagadnieniem państwowym, coraz powszechniej rozumianym i uznanym.

Jestli jest ono powszechnie rozumiane, to pora chyba z okresu rozumienia i rozumowania przejść w okres realizacyjny, okres działania świadomego i konsekwentnego.

Jest już niewątpliwie powiedzenie, że wieś polska jest niezwykieranym rezerwatem sił twórczych. Ona zapelnia przedwzrostkiem kadry sił zbrojnych, ona wpływa, a często decyduje, o socjalnym układzie stosunków, ona wyraża rozszerza szereg inteligencji polskiej, i ona również przedwzrostkiem decyduje o przyroście naturalnym.

To też zagadnienie kultury wsi narzuca się samo przez się każdemu, kto w przyszłość spogląda. Zdrowotność, poziom moralny i kulturalny, stosunki gospodarcze i społeczne związane są integralnie z rzeczywistością życia chłopca, z jego zdolnościami organizacyjnymi i ekspansyjnymi.

Zdajemy sobie sprawę z materialnego położenia wsi, wiemy, że wielki wysiłek trzeba włożyć w staranie o podniesienie siły nabywczej chłopca. Ale z radością podkreślić należy, że w rozpatrywaniu całości zagadnienia nie ograniczono się tylko do rozwiązań gospodarczych, że na stole obrad znalazły się i owe imponderabilia, od których przecież tak wiele zależy. Bowiem organizowanie życia, uświadamianie, szukanie środków zaradczych na sło w dziedzinie ducha i umysłu jest równie ważne, jak ściśle materialna pomoc, a często, wyzwała nowe siły, nowe pomysły, różni zmysł zaradczości także i w dziedzinie materialnej.

Wszystko, co zmierzają do ulżenia materialnemu położeniu wsi, zrobione być musi i zrobione będzie. Ale to nie wszystko. Podniesienie kultury wsi i zorganizowanie życia wsi stać się musi dla wszystkich nakazem równie ważnym, jak pomoc w zwalczaniu kryzysu gospodarczego, który w wieś, mówiąc w skrócie, min. Poniatowski powiedział: „Niestety wielka grupa naszego społeczeństwa na światło dzienne wyśpiewa jeszcze nie może. Ulatwmy jej to wyjście, dokonajmy tego, by pomnożone zostały siły działania, którei rozporządzać możemy. Mamy prawo powoływać się tu na wielki testament Marszałka, na prośbę z Jego strony stwierdzenie, że jeśli która warstwa wymaga bezpośredniej i silnej pomocy Państwa, to właśnie chłopci, bo ci sami rady sobie bezpośrednio nie dadzą. Trzeba dopomóc im wyjść na światło!”

Mówiąc zaś na omawianej przez nas konferencji, p. min. Poniatowski wskazał jako konieczne skupienie myśli nad wyborem dróg i metod, usunięcia błędów dotychczasowych w pracy nad kulturą wsi tak, by skoncentrować wysiłki i zapobiec marnotrawstwu sił.

Wyjźmy — mówił minister — z twardej konieczności, które obowiązują zawsze w toku pewnej walki. Nie-

zależnie od tego, jak gwałtowny jest napływ odczuwanych potrzeb, trzeba się zdobyć na chwilę spokojnej myśli, gdy trzeba ustalić, co trzeba robić i jak”.

Zarówno inicjatywa, jak i udział w konferencji szefa rządu gen. Sławo-Składkowskiego wskazują, jak wielką wagę do zagadnienia tego przywiązuje cały rząd.

Wiadomo jest bowiem, że chłop

do kultury narodowej nie wchodzi z próżnymi rękoma. Posiada znakomite wartości charakteru i umiłowań, na które stawiać warto, posiada głęboką moralność, która jest potężną gwarancją przyszłości.

Jakże głęboko ujął to premier Sławo-Składkowski, mówiąc, że potrzeba nam „wielkich synów chłopactwa, którzy będą biedę we wsi bili, którzy potrafili stworzyć taką Polskę, by nie była matką, mogącą nie tylko uścisnąć swego syna, lecz którąby dala się swemu synowi”.

Oto więc droga. Zorganizowany wysiłek, skoordynowana praca, pogłębiiona świadomość, wzmocniona energia, by być biedę we wsi, przez podnoszenie wsi tworzyć Polskę nową; Polskę radości i entuzjazmu pracy, Polskę z ducha wielką, materialnie zasobną.

ODEZWA.

Wśród pól nadbużańskiego Podlasia ku wieczystemu uczczeniu pamięci Wielkiego Wodza i Budowniczego Odrodzonej Polski, Marszałka Józefa Piłsudskiego — odruchem miejscowej ludności, jej ofiarnym trudem i sumptem — sypany jest pod wsią Zawady pamiątkowy kopiec. W ciągu niespełna czterech tygodni dotychczasowych robót, ludność okolicznych wsi z niezwykłym entuzjazmem własnymi siłami wykonała większą część pracy.

Poryw i entuzjazm tej ludności powinien wywołać jak najżywszy oddźwięk w sercach obywateli całego Podlasia. Komitet przeto zwraca się do szerokiego ogółu społeczeństwa nie o pomoc materialną przy realizacji tego dzieła, ale raczej o udział w pracy, przedwzrostkiem o gorące poparcie moralne akcji, podjętej ze szczerego kultu dla nieśmiertelnych zasług Wielkiego Marszałka.

Poparcie to okazać musimy przez urządzenie do miejsca sypania kopca licznych wycieczek, któreby brały czynny udział w jego budowie, dorzucając garstkę drogiej nam ziemi, i przez to dając wyraz swej łączności uczuciowej z podjętym wspólnym wysiłkiem.

Niech nie zabraknie przy tej pracy żadnej gromady, ani organizacji, ani obywatela.

Komitet Budowy Kopca im. Marszałka Piłsudskiego
w Zawadach-Majówce.

Wydatna obniżka opłat rowerowych

Posiadacze rowerów od dłuższego czasu uskarżali się na zbyt wysokie opłaty rejestracyjne, które zresztą, w zależności od tego, jak sobie dana gmina miejska, czy wiejska interpretowała ustawę, pobierane były najdowolniej w różnych miejscowościach. Sprawa opłat rowerowych poruszana była wielokrotnie na lamach różnych czasopism, dyskutowana była również poważnie na Zjeździe Gospodarczym w Siedlcach w 1934 r. oraz na posiedzeniach Sejmiku Powiatowego, przyczem tak Zjazd Gospodarczy, jak i Sejmik wystąpiły do władz państwowych z postulatem wy-

datnego obniżenia opłat i ostatecznego uregulowania kwestii rowerowej.

Postulaty te znalazły widocznie należyte zrozumienie u czynników kompetentnych, gdyż w Nr. 42 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 maja 1936 r. ukazało się rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych, regulujące opłaty rowerowe kolkowicie po myśli petentów.

W § 1 wspomnianego rozporządzenia czytamy:

(1) Rowery wszelkie wózki o dwóch lub trzech kołach, poruszane siłą nog oraz rowery z silnikami pomoc-

nicznymi o pojemności skokowej do 100 cm³ mogą być używane na drogach publicznych tylko po ich zarejestrowaniu.

(2) Rowery i wózki, wymienionych w ust. (1), nie wolno używać do ruchu na drogach publicznych maloletnim do lat 12-tu.

(3) Rejestracja roweru następuje przy wykupieniu przez posiadacza roweru w zarządzie gminy miejskiej lub wiejskiej, właściwym ze względu na jego miejsce zamieszkania, tabliczki rowerowej.

§ 2. (1) Tabliczki rowerowe są ważne na okres rejestracyjny, obejmujący dwa lata kalendarzowe.

Pierwszym okresem rejestracyjnym jest dwulecie, obejmujące dwa kalendarzowe 1936 i 1937.

§ 3. (1) Wykupując tabliczkę rowerową w pierwszym roku okresu rejestracyjnego uiszczą zarządowi gminy opłatę w kwocie 4 złotych wykupując tabliczkę w drugim roku okresu rejestracyjnego uiszczą opłatę w kwocie 3 złotych.

§ 6. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go czerwca 1936 r.

(2) Karty rowerowe, wydane w roku 1935 i 1936, zachowują ważność do dnia 1 listopada 1936 r.

(3) Karty rowerowe, wydane w 1936 r., uprawniają do bezpłatnego otrzymania tabliczki rowerowej, ważnej na pierwszy okres rejestracyjny (§ 2. (1)).

Jak widać z powyższego opłaty rejestracyjne, które dotychczas wynosiły, w-g istniejących przepisów zł. 12, obniżone zostały do zł. 2. rocznie. Obniżka ta napowisza z wielkim zadowoleniem będzie powitana przez posiadaczy rowerów.

Walny Zjazd Kół Gospodyń Wiejskich

Podajemy do wiadomości, że dnia 21 czerwca r.b. w sali konferencyjnej Osiedla Rolniczego, ul. 3-go Maja 23 odbędzie się Walny Zjazd Powiatowej Organizacji Kół Gospodyń Wiejskich, na który obowiązane są przybyć delegatki wszystkich Kół.

Do Rolników Powiatu Siedleckiego

Dekretami Oddzieleniu Pana Prezenta A. P. z dnia 24. X. 1934 r. i 30. IX. 1935 r. zostały anulowane długie, zachęcające za posiadaczy gospodarstw wiejskich, a powstałe przed 1 lipca 1932 r.

Przed 1 lipca 1932 r. Długi leżąca w mocy samego prawa zostały rozłożone na spłaty w 28 równych ratach półrocznych; pierwsza rata przepadła na 1 października 1932 r. Egzekucja tych długów jest obecnie niedopuszczalna. Można egzekwować tylko zaległe procenty za czas od 1. XI. 1934 r. w wysokości 3%, od długów hipotecznych 6% w stosunku rocznym, płatność bowiem tych procentów na mocy obowiązującego prawa została ustalona w odstępach półrocznych 1. I i kwietnia 1 i października każdego roku, poczynając od 1. IV. 1935 r. Jeśli więc dłużnik — rolnicy tych procentów jeszcze nie uregulowali — winni uczynić to jak najprędzej, gdyż wierzycielom przysługują prawo egzekwowania 3% za czas od 1 listopada 1934 r. do 1 kwietnia 1936 r. i związanych z egzekucją kosztów.

Zdarza się jednak, że wierzyciele — aczkolwiek dopuszczalna jest tylko egzekucja procentów — egzekwują kapitał oraz zaległe koszty i odsetki za czas zarówno przed, jak i po 1. XI. 1934 r. W takich wypadkach dłużnicy natychmiast po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji — winni zwrócić się do Delegata Wojewódzkiego w Siedlcach, ul. 3-go Maja 23, albo do kancelarii Powiatowego Urzędu Rozjemczego w Siedlcach ul. Piłsudskiego 6 po informację, jak należy postąpić, aby uniknąć egzekucji prowadzonej przez niewiadomego lub nawet złośliwego wierzyciela. Naturalnie — należy wiązać ze sobą zawiadomienie o wszczęciu egzekucji lub wyznaczonej licytacji, wyrok sądowy, zastawienie z gminy o swoim stanie majątkowym.

Jest jeszcze jedna ważna rzecz... W posiadaniu wierzycieli znajdują się cały szereg weksli, wystawionych in blanco na zabezpieczenie należności, powstałych przed 1 lipca 1932 r. Zdarza się, że posiadacz tych weksli kierując sprawę do Sądów, używa tych weksli i wszczynają egzekucje. Koszty ponosi dłużnik zupełnie niepotrzebnie, albowiem gdyby złożył podanie do Powiatowego Urzędu Rozjemczego o uznanie długu za rolniczy, zanim wierzyciel uzyskał wyrok — koszty sądowe i egzekucyjnych uniknąłby napewno.

Dłużnicy jednak oczekują... A może może wierzyciel nie będzie się upinał... może dał spokój... bo przecież „już wybrał” procentami. Może i istotnie „wybrał” należność nadmierną procentami. W takich wypadkach dłużnik tembardziej winien zająć się sprawą uregulowania swego długu i złożyć wniosek (podanie) do Urzędu Rozjemczego o ustalenie wysokości długu.

Na rozprawę dłużnicy winni przynieść wszystkie dowody — wyroki sądowe, wyłączenia z listy majątkowej, zaświadczenia Komornika o wysokości kosztów egzekucyjnych, a przedewszystkiem dowody innych zadłużen.

Jest to bardzo ważne... Wierzycielom bowiem przysługują prawo składania wniosków bezpośrednio do Urzędu Rozjemczego o skrócenie terminu płatności długu — to znaczy — o ustalenie spłaty należności w terminie jak najkrótszym.

Spółdzielnia Zielańska w Warszawie

Z inicjatywy wybitnych działaczy spółdzielczych powstała w Warszawie placówka społeczno gospodarcza pod firmą Spółdzielnia Zielańska z odpowiedzialnością udziałami. Zadaniem jej jest

uporządkowanie handlu polskimi ziemią i ich przetworami dla potrzeb kraju, a celem podniesienie zarobku i gospodarstwa członków i współdziałanie w uaktywnieniu bilansu handlowego Państwa przez popieranie zielaństwa w Polsce. Spółdzielnia ta postawiła sobie za dążenie do stworzenia filii w poszczególnych województwach, które mają wejść w kontakt z instytucjami społeczno-gospodarczymi, producentami oraz odbiorcami roślin lekárskich.

Zwazywszy, że handel ten był dotąd często prowadzony dość chaotycznie przez drobnych producentów, a szczególnie bezobrotliwych zbieraczy ziół, należy powstanie tej placówki powitać radośnie i daryć ją z rąk jej dążeń pełnem zaufaniem. Dla udostępnienia szerszym rzeszom przynależności do tej spółdzielni wysoce udziałowa została ustalona na 10... Do rad Nadzorczej weszli poza fachowcami z dziedziny farmaceutyki osobistość, reprezentujące cały szereg instytucji kulturalno społecznych z Prezesem Kasąwernym Pomnińskim na czele. Do Zarządu zostały wybrani: p. Dr. farm. A. Berzowska, p. Dyr. Bank „Spółem” D. Kuszewski i p. Inż. Agr. B. Pietrowicz z Ministerstwa Skarbu, wszyscy z Warszawy. Siedziba tymczasowa Spółdzielni jest Warszawa-W. Górskiego 6 m 1. Wszelkich wyjaśnień dotyczących przystąpienia do Spółdzielni i jej działalności jak i lachowych wyjaśnień z dziedziny zielaństwa udziela chętnie Zarząd Spółdzielni.

Kącik radjowy.

Radjowy tydzień rolnika
od 7 do 13 czerwca 1936 r.

Program rozgłoszi Warszawskiej Polskiej Radia w niedzielę, dn. 7 czerwca przyniesie następujące audycje dla wsi:

O godz. 8.03 red. Stanisław Jagiello odczyta „Gazetkę rolniczą” w swem opracowaniu, po krótkiej przerwie wypełnionej muzyką, godz. 8.22 nadany zostanie „Przegląd rynków produktów rolnych” w opracowaniu red. Stanisława Prus-Wisniewskiego. „Gazetkę rolniczą” i „przegląd rynków produktów rolnych” transmitować będą z Warszawy wszystkie rozgłosznie Polskiego Radia.

Popołudniu, audycje dla wsi o godz. 14.30 wypełnią: okolicznościowy repertarz i transmisje z różnych spółdzielni z okazji „Dnia Spółdzielczości”. Pokaz mikrofonowy rozwoju różnych form spółdzielczości w Polsce, niewątpliwie zainteresuje szerokie sfery słuchaczy wiejskich, dla których spółdzielczość stanowi jedno z najważniejszych zagadnień życia gospodarczego.

W poniedziałek, 8 czerwca o g. 12.55 inż. Fryderyk Zoll wygłosi pogadankę pt. „Poznany przepis finansowo-rolniczy”. We wtorek, o godz. 12.15 Skrzynka rolnicza” inż. Wacława Tarkowskiego. W środę, o godz. 12.15 pogadanka p.t. „Ugór świętojański” p. Fortunata Strzyńskiego. We czwartek w rannej audycji dla wsi o godz. 8.03 nadany zostanie repertarz z Wolymia w opracowaniu inż. Władysława Świerzyńskiego p.t. „Organizacje rolnicze przy urzędach”. Popołudniu tegoż dnia o godz. 14.30 w programie ogólnopolskim nadamy transmisję ze świetlicy Towarzystwa Szkoły Ludowej we Lwowie z udziałem popularnego Szepek i Tonka.

W piątek, o godz. 12.55 nadana zostanie „Skrzynka rolnicza”, w redakcji inż. Wacława Tarkowskiego. W sobotę o godz. 12.55 „Przegląd wydawnictw rolniczych, pogadanka, omówi p. Tadeusz Sawicki.

Burze elektryczne w odbiornikach radjowych

W lecie odbiór radjowy jest gorszy niż w zimie. Nie oznacza to jednak, że stacje blisko położonych, lub rozciągających wielką moc nie możemy odbierać. Bynajmniej — dla niektórych posiadaczy odbiorników radjowych nawet odbiór ten ulega wydajnej poprawie. Zato od-

biór stacji dalekich, słabych, tych które słabo odbieramy dzięki sile naszego odbiornika — z regularnego słuchania tych stacji musimy w lecie zrezygnować.

Dużą przeszkodą w odbiorze leżącym są burze elektryczne. Nietylko to, co dotychczas nazywaliśmy burzą — tj. deszcz z piorunami, błyskawicami i t.p. jest burzą. Bywają bardzo silne wyładowania elektryczne, niewiązane z chmurami, jako przedmiotami nadawaniemi elektrycznością pewne warstwy powietrza zawierające pył, cząsteczki gazu przewodzących elektryczność i t.p. bywają nieraz, w skutek działania wiatrów i ciepła oraz światła słonecznego,

bardzo silnie naelektryzowane — dzięki czemu powstaje burza elektryczna, powodująca wyładowania wielkiej ilości elektryczności.

Te wyładowania słyszemy często w postaci nieznośnych, nierównolanych trzasków w głośniku lub w słuchawkach.

Zato odbiór tej stacji, która nadaje wielką mocą, lub która znajduje się blisko nas, będzie zawsze przywyższal siłą wyładowania, pochodzące z burz oddległych i nieznaających się w terenie zasięgu naszego odbiornika. To też odbiór tych stacji będzie raczej lepszy.

Broń, amunicję, przybory myśliwskie.

Artykuły łowiackie sportowe (tenis, football, przyjmowanie rakiet do nacieków) Maszynki do strzelania, golenski, brzytwy, noże, tryki, foliaki maszynki do miesa, myłki, kąpiel, dla ptaków.

Opony, crezi, oleje i akcesoria samochodowe. Wszelkie palniki asbestowe miedziane, grafitowe, bojowane, kopielone, gumowe i klingierki, łozyska kulkowe S.K.F. wszelkiego rodzaju.

Pasy porządowe, kołnierz, balasta i wete gumowe. Wierówki, crezi i silwa do wiatrów.

Narzędzia ogrodnicze i wyroby cementowe, słupy graniczne.

POLECA PO CENACH PRZYSTĘPNYCH

„SPORT PODLASKI“

dawniej J. H. Ciok
Siedlce, Piłsudskiego 63a tel. 222.

HURTOWY SKŁAD CUKRU

W. SAMBORSKI

Siedlce, Florjańska 3. Tel. 95.

Polski Sklep Bławalny

ZOFII KRYSZCZUK

W SIEDLCACH, PIŁSUDSKIEGO 19
Poleca materiały tekcyjne, bieliznę, trykotaż i galanterję po cenach umiarkowanych.

Do wynajęcia

od 1-go lipca 1936 r. dom pięcioro-pokojowy z wygodami (łazienka, elektryczność, gorąca woda i t. p.) i pół morgowym ogrodem warzywnym, przy ul. Poniałowskiego Nr. 17. Informacji udzieli Karpitski, ulica Poniałowskiego.

POSZUKUJE SIĘ chłopca

do Zakładu Fryzjerskiego. Siedlce Pułaskiego 9.

DR. SZ. SZWARC Choroby wewnętrzne i

DR. MED. MAKSYMILIAN SCHLEICHER specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Siedlce, ul. Kilińskiego Nr. 24, przyjmuje od 9—12 i 4—6, w niedzielę i święta od 10—12.

DR. S. TENENBAUM Siedlce, ul. Sienkiewicza 14, tel. 278.

Specjalność: choroby kobiece i wewnętrzne. Po dłuższej specjalizacji w szpitalu Św. Łazarza w Warszawie leczę choroby weneryczne. Od dnia 1 lipca przeprowadzę się na ul. Piłsudskiego 60.

ORULISTA Dr. Lucjan Weingott z Warszawy

przyjmuje chorych na oczy w Siedlcach, ulica Kilińskiego 14 we wtorki i piątki od godz. 11—2 p. p.

Księgi i druki dla biurowości Zarządów Gmin i Miast, dla ewidencji ruchu ludności, kontrole robót szarwarkowych i inne podług najnowszych wzorów

poleca „GLOBUS“

Siedlce, Piłsudskiego 26. Tel. 100. Ceny konkurencyjne.

Czytajcie i rozpowszechniajcie

„Życie Podlasia“!

BIUROTYWNE PROJEKTY
ARTYSTYCZNE WYKONANIE

DRUKARNIJA
POLSKA

Siedlce, Pułaskiego 9, Tel. 9.

Warunki prenumeraty: Rocznie 8 zł., półrocznie 4 zł., kwartalnie 2 zł.

Ogłoszenia: Cała strona 200 zł., Drobne — 10 gr. za wtycz w wierszu jednosłupowym. Za treść ogłoszeń odpowiedzialność nie odpowiada. Redakcja rękopisów nie zwraca.